

στελίδιον[ι], τό, υποκορ. του στελεόν, σε Βάβρ.

στέλλω, μέλ. *σελῶ*, Επικ. *σελέω*· αόρ. *ἀ΄ ἔστειλα*, Επικ. *σεῖλα*· παρακ. *ἔσταλκα* — Μέσ., αόρ. *ἀ΄ ἔστειλάμην* — Παθ., μέλ. *στάλλομαι*, παρακ. *ἔσταλμαι*, υπερσ. *ἐστάλμην*, Επικ. *γ΄ πληθ. ἐστάλατο*, Ιων. *ἐσταλάδατο*· θέτω σε τάξη, τακτοποιώ, εφοδιάζω, ετοιμάζω, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· επίσης, *στέλλειν τινὰ ἐσθῆτι*, εφοδιάζω μ' ένα ένδυμα, σε Ηρόδ.· ομοίως, με διπλή αιτ., *στολήν στέλλω τινά*, σε Ευρ. — Μέσ., *στείλασθαι πέπλους*, φορώ ένδύματα, φορέματα, στον ίδ.· μεταφ., *ἐπιθήρας πόθον ἐστέλλου*, έβαλες στην καρδιά σου τον πόθο για το κυνήγι, στον ίδ. — Παθ., προπαρασκευάζομαι, ετοιμάζομαι, προετοιμάζονται, εξοπλίζομαι, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· *στολήν ἐσταλμένος*, εφοδιασμένος με ένα φόρεμα, σε Ηρόδ.· *ἐσταλμένος ἐπί πόλεμον*, σε Ξεν.· μεταφ., *ἐπὶ τυραννίδ' ἐστάλης*, σε Αριστοφ. **II. 1.** αποστέλλω σε εκστρατεία, και, γενικά, αποστέλλω, στέλνω, σε Αισχύλ., Σοφ. — Παθ., προετοιμάζομαι για εκστρατεία, ξεκινώ, αναχωρώ, σε Ηρόδ.· και σε Παθ. αόρ. β΄, αναχωρώ, είμαι καθ' οδόν, στον ίδ.· με σύστ. αιτ., *ὁδὸν στέλλεσθαι*, σε Σοφ.· *στέλλου*, τσακίσου! φύγε! σε Αισχύλ. **2.** στην Αττ. η Ενεργ. έχει ορισμένες φορές την αμτβ. σημασία της Παθ., όπως το Λατ. *trajicere*, ετοιμάζομαι να αναχωρήσω, ξεκινώ, αναχωρώ, όπου μπορεί να συμπληρωθεί με το *στόλον*· *ἔστειλλε ἐς ἀποικίην*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· αντίστροφα, *ἡ ὁδὸς ἐς Κόρινθον στέλλει*, οδηγεί στην Κόρινθο, σε Λουκ. **III.** Μέσ. με τη σημασία του *μεταπέμπομαι*, στέλνω και προσκαλώ, στέλνω και διαμηνύω, σε Σοφ.· επίσης, πηγαίνω να φέρω, φέρνω κάποιον σε κάποιον τόπο, στον ίδ.

IV. συνάγω, συναθροίζω, συγκεντρώνω, *ἰστία στείλαν*, συνέστειλαν, σήκωσαν, μάζεψαν τα πανιά του πλοίου, σε Ομήρ. Ιλ.· *χιτῶνας ἐστάλατο*, ανασήκωσαν τα ρούχα τους, ανασκουμπώθηκαν για να δουλέψουν, σε Ησίοδ. **2.** στη Μέσ. επίσης, αυτολογοκρίνομαι, αποσιωπώ, *λόγον στέλλεσθαι*, μασάω τα λόγια μου, δηλ. δεν λέω όλη την αλήθεια, σε Ευρ. **3.** επίσης στη Μέσ., *ἀπέχω από κάτι*, το αποφεύγω, σε Κ.Δ.

στελμονίαι, αἶ, φαρδιά λουριά με τα οποία τύλιγαν τους σκύλους όταν έβγαιναν να κυνηγήσουν άγρια ζώα, για να τους προστατεύσουν από τραυματισμούς, σε Ξεν.

στέμβω, ανακινώ, αναταράζω, σείω, ποδοπατώ, τσαλαπατώ, σε Αισχύλ.

στέμμα, -ατος, τό (στέφω), στεφάνι, γιρλάντα, το οποίο οι ικέτες τύλιγαν σε μια ράβδο ή ένα κλωνάρι ελιάς, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· μερικές φορές το φορούσαν στο κεφάλι, σε Ηρόδ.

στέμφυλον, τό (στέμβω), μάζα από πολτοποιημένες ελιές, από τις οποίες εξάχθηκε με την πίεση λάδι, πολλτός, αποστραγγίσματα ελιάς, σε Αριστοφ.

στέναγμα, -ατος, τό, αναστεναγμός, βαριαναστεναγμός, βογκητό, γογγυσμός, σε Σοφ., Ευρ.

στεναγμός, ό, το να αναστενάζει κάποιος, αναστεναγμός, βαριαναστεναγμός, βογκητό, σε Τραγ.

στενάζω, μέλ. -άζω, αόρ. *ἀ΄ ἐστέναξα (στένω)*· **I.** αναστενάζω συχνά, βαριαναστενάζω γενικά, αναστενάζω, βαριαναστενάζω, οδυρόμαι, αγκομαχώ, γογγύζω, σε Τραγ.· *τί ἐστέναξας τοῦτο; γιατί αναστενάζεις έτσι;* σε Ευρ.· με σύστ. αιτ., *παιῖνα στενάζω*, στον ίδ. **II.** μτβ., θρηνώ, πλαντάζω, γογγύζω, θρηνολογώ, ολοφύρομαι, σε Σοφ. κ.λπ.

στενακτέον, ρημ. επίθ., πρέπει κάποιος να αναστενάζει, να θρηνήσει, σε Ευρ. **στενακτός**, -ή, -όν, **1.** αυτός για τον οποίο πρέπει να αναστενάζει κάποιος, αυτός που αποτελεί την αιτία για να αναστενάζει, να λυπηθεί κάποιος, αξιοθρήνητος, σε Σοφ., Ευρ. **2.** θρηνητικός, θλιβερός, σε Ευρ.

στενᾶχίζω ή **στοναχίζω**, Επικ. εκτεταμ. τύπος του *στενάχω*, μόνο σε ενεστ. και παρατ. · **I.** αναστενάζω, βαριαναστενάζω, βογκώ, οδύρομαι, θρηνώ, σε Όμηρ. · ομοίως στη Μέσ., σε Όμηρ. Ιλ. **II.** μτβ., κλαίω, θρηνολογώ, θρηνώ, με αιτ., σε Όμηρ. Οδ.

στενάχω [ᾶ], εκτεταμ. τύπος του *στένω*, μόνο σε ενεστ. και παρατ. · **I.** αναστενάζω, βογκώ, γογγύζω, θρηνώ, σε Όμηρ. · ομοίως στη Μέσ., σε Όμηρ. Ιλ., Αισχύλ. Σοφ. · μεταφ., λέγεται για τον πάταγο, το μουγκρητό των χειμάρρων, σε Όμηρ. Ιλ. · ηχηρή αναπνοή των αλόγων όταν τρέχουν, στο ίδ. · *στοᾶς στεναχούσης*, στοά που βογκάει, στενάζει από το μεγάλο πλήθος των συγκεντρωμένων, σε Αριστοφ. **II.** μτβ., θρηνολογώ, θρηνώ, ολοφύρομαι, σε Όμηρ. Ιλ., Αισχύλ. · ομοίως στη Μέσ., σε Όμηρ. Οδ.

στενολεσχέω, μέλ. -ήσω, μιλώ κάνοντας σχολαστικές αναλύσεις, λεπτολογώ, μιλώ με σοφιστείες, σε Αριστοφ.

στενο-λέσχης, -ου, ὁ, λιγομίλητος, λεπτολόγος, αυτός που μιλάει με σοφιστείες ή με σχολαστικισμό.

στενό-πορθμός, -ον, αυτός που βρίσκεται κοντά σε ή έχει στενό πέρασμα, πορθμό, κανάλι, σε Ευρ.

στενο-πορία, ή, στενός δρόμος ή στενό πέρασμα, σοκάκι, στενωπός, σε Ξεν.

στενό-πορος, Ιων. **στειν-**, -ον · **1.** αυτός που έχει στενό πέρασμα ή έξοδο, σε Ηρόδ., Αισχύλ., Ευρ. **2.** ως ουσ. **στενόπορα**, Ιων. **στειν-**, τά, στενά περάσματα, στενά, κλεισούρες, σε Ηρόδ., Θουκ. · στον ενικ., *στενόπορον*, τό, στενό πέρασμα, στενή διάβαση, σε Ξεν.

στενός, Ιων. **στεινός**, -ή, -όν (*στένω*) · **I. 1.** στενός περιορισμένος, με μικρό πλάτος, δύσκολος, δυσχερής, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. · *έν στενωῶ*, Ιων. *στεινωῶ*, σε στενή περιοχή, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **2.** ως ουσ., *τὰ στενά*, στενή διάβαση, *τὰ στενά* λέγεται για πέρασμα, σε Ηρόδ. · λέγεται για θάλασσα, σε Θουκ. · επίσης, *ή στενή*, στενή λωρίδα γης, στον ίδ. **II.** μεταφ. · **1.** στενός, περικλειστος, περιορισμένος · *απειληθῆναι ἐς στενόν*, στριμώχνομαι στη γωνία, σε Ηρόδ. · *εἰς στενόν κατακτῆναι*, σε Δημ. **2.** λιγοςτός, λίγος, ελάχιστος, μηδαμινός, σε Πλάτ. Από τους αρχ. Ιων. τύπους *στεινότερος*, -ότατος, προέρχονται οι ανώμ. Αττ. *στενότερος*, -ότατος · αλλά και το ομαλό *στενώτερος* επίσης.

στένος, -εος, τό, πρβλ. Ιων. [στεινός](#).

στενό-στομος, -ον (**στόμα**), αυτός που έχει στενό στόμα ή στόμιο, σε Στράβ. **στενότης**, Ιων. **στειν-**, -ητος, ή (*στένος*), στενότητα, στένεμα, δυσχέρεια, σε Ηρόδ., Θουκ.

στενοχωρέω, μέλ. -ήσω, στριμώχνω, πιέζω λόγω έλλειψης χώρου, σε Λουκ. — Παθ., συνωσιτίζομαι · μεταφ., στενοχωρούμαι, σε Κ.Δ.

στενοχωρία, ή, στενότητα χώρου, περιορισμένος χώρος, έλλειψη χώρου, στενοτοπία, σε Θουκ. κ.λπ. · μεταφ., *ή στενότης τοῦ ποταμοῦ*, δυσκολία στη διάβαση ενός ποταμού, σε Ξεν.

στενό-χωρος, -ον, αυτός που έχει περιορισμένο χώρο, στενός, στριμωγμένος. **στενώω**, Ιων. **στεινώω**, κάνω κάτι στενό, στενεύω, περιορίζω, συμμαζεύω · στην Παθ., σε Ανθ.

Στέντωρ, -ορος, ὁ, Στέντωρας, ένας από τους Έλληνες στην Τροία, περίφημος για τη δυνατή, βροντερή φωνή του (όση πενήντα άντρες μαζί), σε Όμηρ. Ιλ. · επίθ., **Στεντόρειος**, -ον, στεντόρειος, αυτός που έχει βροντερή και δυνατή φωνή όπως του Στέντορα, σε Αριστ.

στένω, μόνο σε ενεστ. και παρατ., Επικ. παρατ. *στένον* · **1.** βαριαναστενάζω, αναστενάζω, γογγύζω, αγκομαχώ, σε Όμηρ., Τραγ. · ομοίως στη Μέσ., σε Αισχύλ., Ευρ. **2.** με γεν., γογγύζω ή θρηνώ, κλαίω για κάτι, σε Ευρ. · *ὑπέρ*

τινος, σε Αισχύλ.· *τινί ή επί τινι*, σε Ευρ.· με σύστ. αιτ., *πένθος οϊκειῖον στένω*, σε Σοφ. — Μέσ., σε Αισχύλ. **3.** με αιτ., θρηνώ, θρηνολογώ κάποιον ή κάτι, ολοφύρομαι, στον ίδ. κ.λπ.· *στένειν τινά τῆς τύχης*, τον συμπονά για τη δυστυχία του, στον ίδ.· ομοίως στη Μέσ., *στένεσθαί τινα*, σε Ευρ.

στεν-ωπός, Ιων. **στειν-ωπός**, -όν (στενός, ὄψ)· **I.** αυτός που φαίνεται στενός, δυσχερής, περιορισμένος, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** ως ουσ., *στενωπός* (ενν. ὁδός), ή, στενό πέρασμα ή στενός δρόμος, στενό, στενάκι, σοκάκι, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **στεπτός**, -ή, -όν (στέφω), στεφανωμένος, εστεμμένος, σε Ανθ.

στέργηθρον, τό (στέργω), φίλτρο, «μάγια» έρωτα, αγάπη, στοργή, σε ενικ. και πληθ., σε Αισχύλ., Ευρ.

στέργημα, -ατος, τό, φίλτρο έρωτα, μάγια που προκαλούν τον έρωτα, *τινος*, για να ασκήσουν επίδραση πάνω του, σε Σοφ.

στέργω, μέλ. *στέρξω*, αόρ. α' *έστερξα*, παρακ. *έστοργα* — Παθ., αόρ. α' *έστέρχθην*· παρακ. *έστεργμαι*· **I.** αγαπώ, λέγεται για αμοιβαία αγάπη μεταξύ γονέων και παιδιών, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· λέγεται για αμοιβαία αγάπη μεταξύ βασιλέως και υπηκόων του, σε Ηρόδ., Σοφ.· μεταξύ μιας χώρας και των αποικιών της, σε Θουκ.· μεταξύ αδελφών (αντρών ή γυναικών), σε Ευρ.· μεταξύ φίλων, σε Σοφ.· μεταξύ συζύγων, σε Ηρόδ., Σοφ. **II.** γενικά, αρέσκομαι σε, δείχνω ευαρέσκεια, μου αρέσει, σε Θέογν., Σοφ. κ.λπ.· επίσης, λέγεται για πράγματα, αποδέχομαι ευχαρίστως, σε Ηρόδ. κ.λπ. **III. 1.** είμαι ή μένω ευχαριστημένος, ικανοποιημένος, ευχαριστιέμαι, ικανοποιούμαι, συναινώ, συγκατατίθεμαι, σε Σοφ., Δημ.· *στέρξον*, θα με υποχρεώσεις, κάνε μου τη χάρη, σε Σοφ. **2.** με αιτ., είμαι ικανοποιημένος με, συναινώ σε, υποκύπτω σε, ανέχομαι κάτι, σε Ηρόδ.· *στέργω την τυραννίδα*, την υπομένω, σε Αισχύλ.· *στέργω κακά*, σε Σοφ.· επίσης με δοτ., *στέργω τοῖσι σοῖς*, σε Ευρ.· *τῆ έμῃ τύχη*, σε Πλάτ.· με μτχ., *πῶς ἄν στέρξαιμι κακόν τόδε λεύσσων*, σε Σοφ.· *στέργουσιν ζυμφορᾶ νικώμενοι*, σε Ευρ.· *σπανίως με απαρ., οὐκ έστεργέ σοι ὁμοιος είναι*, στον ίδ. **IV.** ικετεύω, παρακαλώ κάποιον να κάνει κάτι, ζητώ, δέομαι, αιτούμαι, *Απόλλω στέργω μολεῖν*, σε Σοφ.

στερεός, -ά, -όν, **I. 1.** ακίνητος, άκαμπτος, σκληρός, σταθερός, συμπαγής, σε Όμηρ. κ.λπ.· *αίχμη στερεή πᾶσα χρυσέη*, ολόκληρη από ατόφιο, συμπαγές χρυσάφι, σε Ηρόδ.· *επίρρ., -εῶς*, σταθερά, σθεναρά, σκληρά, αλύγιστα, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** μεταφ., άκαμπτος, πεισματάρης, ισχυρογνώμων, τραχύς, σκληροτράχηλος, ανάλγητος, στον ίδ. κ.λπ.· επίσης παρόμοια χρήση του επιρρ., στον ίδ. **II.** *στερεός αριθμός*, κυβικός αριθμός που παριστά τρισδιάστατα σώματα στη γεωμετρία, σε Αριστοφ.

στερεό-φρων, -ονος, ὁ, ή (φρήν), ισχυρογνώμων, πεισματάρης, ξεροκέφαλος, σε Σοφ.

στερεώω, μέλ. -ώσω, κάνω κάτι στερεό ή σταθερό, στερεώνω, σταθεροποιώ, σε Ξεν.· ενισχύω, ενδυναμώνω, σκληραγωγώ, σε Κ.Δ. — Παθ., ισχυροποιούμαι, καθίσταμαι ισχυρός, σε Ξεν.

στερέω, μέλ. *στερήσω* και *στερῶ*, αόρ. α' *έστέρησα*, Επικ. απαρ. *στερέσαι*· παρακ. *έστέρηκα* — Παθ., με Μέσ. μέλ. *στερήσομαι*, αόρ. α' *έστερήθην*· με μτχ. αορ. β' *στερείς*· παρακ. *έστέρημαι*· γ' ενικ. υπερσ. *έστέρητο*· **I.** αποστερώ, αφαιρώ, ληστεύω, αποστερώ οτιδήποτε, με γεν., σε Ηρόδ., Αττ. **II.** με αιτ. πράγμ., αφαιρώ, ξεγυμνώνω, αρπάζω, σε Ανθ. — Παθ., αφαιρούμαι, υφαρπάζομαι, *βίον στερείς*, σε Ευρ.

στερέωμα, -ατος, τό (στερεώω), στερεό, συμπαγές σώμα, κύβος, θεμέλιο, βάση· μεταφ., σταθερότητα, σε Κ.Δ.

στέρησις, ἡ (στερεύω), αποστέρηση, αφαίρεση, απογύμνωση από κάτι, σε Θουκ.· απόλ., ἄρνηση ρητορική, στέρηση, σε Αριστ.

στερίσκω, = *στερέω*, μόνο σε ενεστ., αποστερώ, απογυμνώνω από κάτι, ξεγυμνώνω, ληστεύω, σε Ηρόδ., Αττ.

στέριφος, -η, -ον, = *στερεός, στερρός*· **I.** σταθερός, συμπαγής, πάγιος, σε Θουκ. **II.** *στεῖρος*, Λατ. *sterilis*, αυτός που δεν μπορεί να αποκτήσει απογόνους, στείρος, άκαρπος, άφορος, άγονος, στέρφος, σε Πλάτ.

στερκτός, -ῆ, -όν, ρημ. επίθ. του *στέργω*, αυτός που μπορεί να αγαπηθεί, αξιαγάπητος, αξιολάτρευτος, εράσμιος, αγαπητός, αγαπημένος, ποθητός, σε Σοφ.

στέρνον, τό, 1. στήθος, μπροστινό μέρος του θώρακα, τόσο σε ενικ. όσο και σε πληθ. **2.** στήθος ως έδρα των συναισθημάτων και των διαθέσεων, καρδιά, σε Τραγ.

στερνο-τύπης, -ές (τύπτω), αυτός που ανήκει ή προέρχεται από το στηθοκόπημα, από τα χτυπήματα που δίνει κάποιος στο στήθος του για να εκφράσει τη θλίψη και την οδύνη του, σε Ευρ., Ανθ.

στερνοτύπια, ἡ, στηθοκόπημα, χτυπήματα που δίνει κάποιος στο στήθος του προκειμένου να εκφράσει την οδύνη του, σε Λουκ.

στερν-οὔχος, -ον (ἔχω), αυτός που είναι πλατύς και εύφορος, λέγεται για πεδιάδα, σε Σοφ.

στέρομαι, μόνο σε ενεστ. και παρατ., *στερέομαι*, έχω έλλειψη κάποιου πράγματος, στερούμαι, δεν έχω επάρκεια σε, Λατ. *carere*, με γεν., σε Ησίοδ., Ηρόδ., Αττ.· απόλ., υποφέρω απώλεια, σε Σοφ., Ξεν.

στεροπή, ἡ, όπως το *άστεροπή, άστραπή*, η λάμψη της αστραπής, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. κ.λπ.· γενικά, λάμψη, αστραπή, ακτινοβολία, στιλπνότητα, σε Όμηρ.

στεροπ-ηγερέτα, ό, Επικ. αντί *στεροπηγερέτης*, είτε (από *ἀγείρω*, πρβλ. [νεφεληγερέτα](#)), αυτός που συναθροίζει, συνάζει την αστραπή, είτε (από *ἐγείρω*), αυτός που εγείρει, που προκαλεί την αστραπή, σε Ομήρ. Ιλ.

Στερόπηξ, -ου, ό, Στερόπηξ, Αστράπτων, όνομα ενός από τους τρεις Κύκλωπες, σε Ησίοδ.

στέροψ, -οπος, ό, ἡ (στεροπή), αυτός που αστράφτει, αστραφτερός, φωτεινός, ακτινοβόλος, σε Σοφ.

στερρό-γυιος, -ον (γυῖον), αυτός που έχει δυνατά, εύρωστα μέλη, σε Ανθ.

στερρός, -ά, -όν και -ός, -όν, = *στερεός*· **1.** σταθερός, σκληρός, συμπαγής, δύσκαμπτος, αλύγιστος, δυνατός, σε Ευρ.· δύσκαμπτος, δυσκίνητος λόγω ηλικίας, σε Αριστοφ. **2.** σκληρός, τραχύς, δύσκολος, *λέκτρα*, σε Ευρ. **3.** μεταφ. ισχυρογνώμων, πεισματάρης, άκαμπτος, ανάληγτος, σε Αισχύλ., Ευρ. κ.λπ.· επίρρ. *στερρώδς*, άκαμπτα, επίμονα, σκληρά, σε Ξεν.

στέρω, άχρηστ. τύπος της Ενεργ., βλ. [στέρομαι](#).

στεῦμαι, αποθ., σε χρήση στον Όμηρ.· μόνο σε γ' ενικ. ενεστ. και παρατ. *στεῦται, στεῦτο*, και άπαξ, σε Αισχύλ.· γ' πληθ. *στεῦνται*· με απαρ. μέλ. προσποιοῦμαι σαν να ήθελα να..., υπόσχομαι ή απειλώ ότι θα..., σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, με απαρ. αορ., *στεῦται ἀκοῦσαι*, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *στεῦται ἀμφιβαλεῖν*, σε Αισχύλ.· απόλ., *στεῦτο*, κατέβαλε φιλότιμες προσπάθειες, σε Ομήρ. Οδ. (αμφίβ. προέλ.).

στεφάνη[ᾱ], ἡ, (στέφω), οτιδήποτε περιβάλλει σε κύκλο το κεφάλι, είτε ως μέσο προστασίας είτε ως κόσμημα· **I. 1.** χείλος περικεφαλαίας, που προεξέχει προς τα πίσω όπως και προς τα εμπρός, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** τμήμα γυναικείου κεφαλόδεσμου, διάδημα, στέμμα, στο ίδ., σε Ησίοδ. κ.λπ.· μεταφ. λέγεται για

πόλη, ἀπὸ στεφάναν κέκαρσαι πύργων, ἔχουν «κουρευτεῖ», γκρεμιστεῖ οἱ κορυφές των πύργων σου, σε Ευρ. **II.** χεῖλος ἢ ἀκρη οἰοιοιδήποτε πράγματος, χεῖλος βουνοῦ ἢ γκρεμοῦ, σε Ομήρ. Ἰλ.· λέγεται γιὰ καλάθι, σε Μόσχ. **στεφᾶνηπλόκια, τά,** τόπος ὅπου πλέκονται ἢ πωλοῦνται στεφάνια, σε Ανθ. **στεφᾶνη-πλόκος, -ον (πλέκω),** αὐτός που πλέκει καλάθια, καλάθοπλέκτης, σε Πλούτ.

στεφᾶνηφορέω, Δωρ. **στεφανᾶφ-**, μέλ. *-ήσω*, φορῶ στεφάνι, σε Ευρ., Δημ. **στεφᾶνηφορία,** Δωρ. **στεφανᾶφ-**, *ή*, το νὰ φοράει κάποιος στεφάνι στο κεφάλι του, ἰδίως στεφάνι νίκης, σε Πίνδ., Ευρ. **II.** δικαίωμα, προνόμιο του νὰ φοράει κάποιος στεφάνι, σε Δημ.

στεφᾶνη-φόρος, -ον (φέρω), I. αὐτός που φοράει στέμμα ἢ στεφάνι, εστεμμένος, σε Ευρ.· *στεφανηφόρος ἀγών* = *στεφανίτης ἀγών*, σε Ηρόδ. **II.** τίτλος ορισμένων αρχόντων που εἶχαν το δικαίωμα νὰ φοροῦν στεφάνι, ὅπως οἱ *ἄρχοντες* στην Αθήνα, σε Αισχίν.

στεφᾶνίζω, Δωρ. ἀόρ. *ἀ' ἐστεφάνιζα*, στεφανώνω, σε Αριστοφ.

στεφᾶνίτης[ι], -ου, ὁ, αὐτός που ανήκει σε ἢ ἀποτελεῖται ἀπὸ στεφάνι· *στεφανίτης ἀγών*, ἀθλητικός ἀγώνας του οἰοίου το ἐπάθλο ἦταν ἓνα στεφάνι, σε Ξεν., Δημ.

στέφανος, ὁ (στέφω), I. κανονικά, αὐτός που περικλείει, που περιβάλλει· *στέφανος πολέμοιο*, πλήθος που μάχεται σχηματίζοντας κύκλο, σε Ομήρ. Ἰλ.· λέγεται γιὰ το τεῖχος που περιβάλλει την πόλη, σε Πίνδ.· *καλλίπαις στέφανος*, κύκλος που ἀπαρτίζουν ὁμορφα παιδιά, σε Ευρ. **II. 1.** στέμμα, στεφάνι, γιρλάντα, σε Ησίοδ. κ.λπ.· ἰδίως σε δημοσίους ἀθλητικούς ἀγώνες, στεφάνι νίκης, σε Πίνδ., Ηρόδ. κ.λπ.· τα στεφάνια αὐτά που δίνονταν ὡς ἐπάθλα φτιάχονταν συνήθως ἀπὸ φύλλα ἐλιάς (*κότινος*) στους Ολυμπιακούς ἀγώνες, δάφνης (*δάφνη*) στα Πύθια, σέλινον (*σέλινον*) στα Νέμεα, κισσοῦ ἢ πεύκου (*κισσός* ἢ *πίτυς*) στα Ἴσθμια. **2.** γενικά, βραβεῖο νίκης, ἐπάθλο, νίκη, ὅπως το Λατ. palma, σε Σοφ.· *στέφανον προτιθέναι*, θέτω, προτείνω ἐπάθλο, σε Θουκ.

3. γενικά, στέμμα δόξας, τιμῆ, δόξα, σε Επιγρ. παρ' Ηρόδ.· στέμμα ὡς ἐμβλημα ἐξουσίας, ἀξιώματος ἢ κοινωνικῆς διάκρισης, σε Δημ.

στεφᾶνώω, μέλ. *-ώσω (στέφανος)*· **I. 1.** χρήση σε Όμηρ. μόνο στο γ' ἐνικ. Παθ. παρακ. και υπερσ. *ἐστεφάνωται, -ωτο*· τίθεμαι ὀλόγυρα, περιτίθεμαι, Λατ. circumdari, *ἦν περὶ μὲν φόβος ἐστεφάνωται*, γύρω ἀπὸ την οἰοία (την ἀσπίδα) σχημάτιζε κύκλο ὁ φόβος, σε Ομήρ. Ἰλ.· *ἀμφὶ δέ μιν νέφος ἐστεφάνωτο*, περιβαλλόταν ἀπὸ ἓνα σύννεφο, στο ἰδ.· *περὶ νῆσον πόντος ἐστεφάνωται*, θάλασσα ἀπλώνεται γύρω ἀπὸ το νησί, το περιβάλλει, σε Ομήρ. Οδ. **2.** εἶμαι περιβεβλημένος, περικυκλωμένος, Λατ. cingi, *ἐστεφανωμένος τήρηρην μυρσίην*, ἔχοντας την τῆρα του στεφανωμένη με κλαδιά μυρτιάς, σε Ηρόδ. **II. 1.** Ενεργ., ἐπιστέφω, στεφανώνω, *χαίτην*, σε Πίνδ.· *στεφανώω τινά*, σε Ευρ. κ.λπ.· με διπλή αιτ., *εὐαγγέλια στεφανοῦν τινά*, στεφανώνω κάποιον γιὰ τα καλά μαντάτα του, σε Αριστοφ. — Παθ., στέφομαι ἢ ἀνταμειβομαι με ἓνα στεφάνι, σε Ηρόδ., Πίνδ. — Μέσ., στεφανώνομαι, φορῶ στεφάνι, σε Ευρ., Αριστοφ. **2.** Μέσ., κερδίζω στεφάνι, λέγεται γιὰ νικητὴ ἀθλητικῶν ἀγώνων, σε Πίνδ. **3.** στεφανώνω ὡς ἐνδειξὴ τιμῆς ἢ ἀνταμοιβῆς, σε Ευρ., Λυσ.· στεφανώνω, δηλ. τιμῶ με σπονδές, σε Ευρ. **4.** Παθ., φορῶ στεφάνι ὡς χαρακτηριστικό γνώρισμα ἐξουσίας, σε Ξεν., Δημ.

στεφᾶν-ώδης, -ες (εἶδος), αὐτός που μοιάζει με στεφάνι, εστεμμένος, στεφανωμένος, σε Ευρ.

στεφᾶνωμα[ᾶ], -ατος, τό, 1. αὐτό που περικλείει, που περιβάλλει, που περιστέφει στέμμα ἢ στεφάνι, σε Θεογν., Πίνδ.· *στεφᾶνωμα πύργων*, πύργοι

που περιβάλλουν, που στεφανώνουν την πόλη, η κορωνίδα των πύργων, σε Σοφ. **2.** στεφάνι ως έπαθλο νίκης, σε Πίνδ. **3.** τιμή, δόξα, στον ιδ.

στεφάνως, Δωρ. αιτ. πληθ. του *στέφανος*.

στέφος, -εος, τό (στέφω), **1.** στέμμα, στεφάνι, γιρλάντα, κορόνα, σε Ευρ.· πληθ., *στέφη* = *στέμματα*, σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** λέγεται για σπονδές, σε Αισχύλ.

στέφω, μέλ. *στέψω*, αόρ. *ἀ΄ ἔστεψα* — Παθ., αόρ. *ἀ΄ ἐστέφθην*, παρακ.

ἔστεμμαι· **1.** περιβάλλω, περικλείω, περιθέτω, Λατ. *circumdare*, *ἀμφὶ κεφαλῆ νέφος ἔστεφε διὰ θεάων*, σε Ομήρ. Ἰλ.· *θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει*, σε Ομήρ. Οδ.

— Μέσ., *θέτω γύρω ἀπὸ το κεφάλι μου στεφάνι, στεφανώνομαι*, σε Ανθ. **II. 1.** περιβάλλω, επιστέφω, στεφανώνω, *τινὰ ἄνθεσι*, σε Ησίοδ.· *μυρσίνης κλάδοις*, σε Ευρ. — Μέσ., *στέφου κάρα*, φόρεσε στεφάνι στο κεφάλι σου, σε Ευρ. —

Παθ., *στεφανώνομαι, επιστέφομαι*, σε Αισχύλ. **2.** στεφανώνω, δηλ.

επιβραβεύω, τιμῶ με σπονδές, σε Σοφ.

στέωμεν, Ἰων. *ἀ΄* πληθ. υποτ. αορ. β΄ του *ἴστημι*.

στήῃ, Επικ. γ΄ ενικ. αορ. β΄ του *ἴστημι*.

στήδην, επίρρ. = *στάδην* II, κατὰ το βάρος, με το ζύγι.

στήης, στήη, Επικ. β΄ και γ΄ ενικ. υποτ. αορ. β΄ του *ἴστημι*.

στήθεσφι, Επικ. γεν. πληθ. του *στήθος*.

στήθι, προστ. αορ. β΄ του *ἴστημι*.

στήθος, -εος, τό, στήθος, εμπρόσθιο μέρος του θώρακα, Λατ. *rectus*, σε Όμηρ., Ξεν. **II.** μεταφ., στήθος ως έδρα συναισθημάτων, καρδιά, σε Όμηρ. (πάντοτε στον πληθ., σε Αισχύλ.).

στήκω, μεταγεν. ενεστ. που σχηματίστηκε ἀπὸ το *ἔστηκα* (παρακ. του *ἴστημι*), στέκομαι, είμαι ὀρθιος, σε Κ.Δ.

στήλη, Δωρ. **στάλα**, ἢ (*στέλλω*;), **I.** ογκώδης λίθος, ογκόλιθος που χρησιμεύει ως στήριγμα ἢ αντέρεισμα τοίχου, αντιστήριγμα, αντιστήριγμα, σε Ομήρ. Ἰλ.· ὄγκος ἀπὸ βραχῶδη κρύσταλλο, μέσα στο οποίο οι Αιγύπτιοι έθαβαν τις μούμιες, σε Ηρόδ. **II.** ογκόλιθος ἢ λίθινη πλάκα που έφερε επιγραφή· ομοίως,

1. επιτύμβιος λίθος, σε Όμηρ., Αττ. **2.** ογκόλιθος ἢ λίθινη πλάκα που έφερε επιγραφές, όπου καταγράφονταν πολεμικές νίκες, αναθήματα, συνθήκες, ψηφίσματα κ.λπ., σε Ηρόδ., Αττ.· *γράφειν τινὰ εἰς στήλην, ἀναγράφειν ἐν στήλῃ*, είτε για να αποδώσει τιμή είτε για να επιφέρει ατίμωση, σε Ηρόδ.,

Δημ.· επίσης, το αναγραφόμενο γεγονός καθ' εαυτό, συμβόλαιο, συμφωνία· *κατὰ τὴν στήλην*, σύμφωνα με ὅσα προβλέπει η συμφωνία, σε Αριστοφ.·

στήλαι αἰ πρὸς Θηβαίους, σε Δημ. **3.** στύλος που καθιστά εμφανές το ὄριο, το σύνορο, σε Ξεν.· λίθος που βρισκόταν στο τέλος του σταδίου, εκεί όπου οι δρομεῖς έπρεπε να στρίψουν, Λατ. *meta*, σε Σοφ., Ξεν. **4.** για το *Στήλαι Ἡρακλήϊαι*, βλ. **Ἡράκλειος**.

στηλίδιον, τό, υποκορ. του *στήλη*, σε Θεόφρ.

στηλῖς, -ίδος, ἢ, υποκορ. του *στήλη*, σε Στράβ.

στηλίτης[ι], **I.** Δωρ. **στάλ**, -ου, ὄ, θηλ. **-ίτις, -ιδος**, αυτός που ανήκει σε ἢ είναι ὁμοιος με στήλη, σε Λουκ., Ανθ. **II.** αυτός που το ὄνομά του έχει αναγραφεί σε στήλη, που διακηρύσσεται ἢ καθίσταται δημοσίως γνωστός ως άτιμος· *στηλίτην ἀναγράφειν, ποιεῖν*, σε Ισοκρ., Δημ.

στηλόω, μέλ. -ώσω, ανεγείρω ως μνημεῖο, σε Ανθ.

στήμεν, στήμεναι, Επικ. απαρ. αορ. β΄ του *ἴστημι*.

στημόνιον, τό, υποκορ. του *στήμων* (σημ. I), σε Αριστ.

στημορ-ῤαγέω, αμτβ., σχίζομαι σε κομμάτια, σε ράκη, σε Αισχύλ.

στήμων, -ονος, ὄ (στήναι), I. στημόνι στον αρχαίο αργαλειό που, όταν ύφαινε ο υφαντής έπρεπε να στέκεται ὀρθιος, σε Ησίοδ., Πλάτ. **II.** κλωστή, νήμα, σε Βάβρ.

στήρ, στήτος, τό, συνηρ. αντί *στέαρ*, ὅπως το *κῆρ* αντί *κέαρ*.

στήριγμα, τό, 1. υποστήριγμα, έρεισμα, βάση, έδρα, σε Ευρ. **2.** = *στήριγξ* 2, σε Πλούτ.

στηριγμός, ὄ, το να στηρίζει, να υποστηρίζει κάποιος κάτι· και (με Παθ. σημασία), σταθερότητα, ευστάθεια, σε Κ.Δ.

στήριγξ, -ιγγος, ἦ, 1. υποστήριγμα, έρεισμα, αντέρεισμα, στύλος, σε Ξεν. **2.** ξύλο με απόληξη δικράνας, στο οποίο στηριζόταν το επίμηκες ξύλο που εκτεινόταν από το μέσο του άξονα προς τα εμπρός στα δίτροχα άρματα, Λατ. *furca*, σε Λυσ.

στηρίζω, αόρ. α' έστήριζα, Επικ. *στήριζα*, μεταγεν. *έστήρισα* — Μέσ., αόρ. α' *έστηριζάμην*· Παθ., αόρ. α' *έστηρίχθην*· παρακ. *έστήριγμαι*· γ' ενικ. υπερσ. *έστήρικτο* (*στήναι*)·

A. I. 1. σταθεροποιώ, υποστηρίζω, στερεώνω, τοποθετώ, καθιστώ, σε Ομήρ. Ιλ.· *λίθον κατά χθονός έστήριξε*, έστησε στέρα την πέτρα στο έδαφος, σε Ησίοδ. — Μέσ., στερεώνω, θεμελιώνω για τον εαυτό μου, σε Ανθ. **2.** μεταφ., ενισχύω, στερεώνω, καθιδρύω, σε Κ.Δ. **II. 1.** αμτβ. = Παθ., *στηρίζει ποσιν έμπεδον*, σε Ομήρ. Οδ.· *κύμα ούρανῶ στηρίζον*, κύμα που υψώνεται ως τον ουρανό, σε Ευρ.· και μεταφ. *κλέος ούρανῶ στηρίζον*, στον ίδ. **2.** λέγεται για ασθένειες, εγκαθίσταμαι, εμφωλεύω, καταλήγω, απολήγω, γίνομαι φανερός σε συγκεκριμένο μέλος του σώματος, *όποτε είς την καρδίαν στηρίζει* (ενν. ἡ νόσος), σε Θουκ. **B.** Παθ. και Μέσ.· **1.** είμαι στέρα τοποθετημένος, μπήγομαι, είμαι σταθερός, ευσταθής, ακλόνητος· *στηρίξασθαι*, στέκομαι σταθερά, γερά στα πόδια μου, σε Ομήρ. Ιλ.· *δώματα πρὸς ούρανὸν έστήρικται*, το σπίτι υψώνεται προς τον ουρανό στηριγμένο σε κολόνες, σε Ησίοδ.· ομοίως, *όρθῆ δ' ές όρθὸν αἰθέρ' έστηρίξατο*, σε Ευρ. **2.** μεταφ., *όπου στηρίζει ποτέ*, οπουδήποτε μένεις, παραμένεις, σε Σοφ.

στήσα, Επικ. αόρ. α' του *ίστημι*.

στήσιος, ὄ (στήναι), Ζεὺς Στήσιος, ο κατά τους Ρωμαίους Jupiter Stator, σε Πλούτ.

στησί-χοροσι[ι], -ον, αυτός που «στήνει», που οδηγεί τους χορούς (*χοροί*)· από όπου, ως κύριο όνομα, **Στησίχορος,** Δωρ. **Στᾶσ-**, ὄ, ο λυρικός ποιητής Στησίχορος, το πραγματικό όνομα του οποίου ήταν *Τισίας*, σε Σιμων.

στήσομαι, Μέσ. μέλ. του *ίστημι*.

στήτη ή στήτα, ἦ, σπάν. Δωρ. λέξη αντί *γυνή*, σε Ανθ.

στήωσι, Επικ. γ' πληθ. υποτ. αορ. β' του *ίστημι*.

στιβάδιον, τό, υποκορ. του *στιβάς*, σε Πλούτ., Λουκ.

στιβάδο-κοιτέω, μέλ. -ήσω (*κοίτη*), κοιμάμαι πάνω σε αχυρόστρωμα, σε Πολύβ.

στιβάρός, -ά, -όν (στείβω), ισχυρός, δυνατός, ρωμαλέος, εύρωστος, σε Όμηρ., Ησίοδ.

στιβάς, -άδος, ἦ (στείβω), 1. στρώμα από άχυρο, από σπάρτα ή από φύλλα, σε Ευρ., Θεόκρ. **2.** στρώμα, κλίνη, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

στιβεῖν, απαρ. αόρ. β' του *στείβω*.

στιβέω (στιβος), πατώ, πορεύομαι, διέρχομαι — Παθ., *πᾶν έστίβηται πλευρόν*, κάθε πλευρά έχει πατηθεί, κυριευθεί, σε Σοφ.

στιβη[ι], ἦ (στείβω;), παγωμένη δροσοσταλίδα, πάχνη, παγετός, σε Ομήρ. Οδ.

στίβι[ι], τό, Λατ. stibium = *στίμι*.

στίβιζομαι, Μέσ. ή Παθ., βάφω τις βλεφαρίδες και τα βλέφαρά μου με μαύρη βαφή (*στίβι*), σε Στράβ.

στίβος[ι], ό (**στειβω**), **I**. δρόμος που έχει πατηθεί, πέρασμα, μονοπάτι, σε Ομηρ. Ύμν., Σοφ. κ.λπ. **II**. ίχνος, αποτύπωμα ποδιού, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

κ.λπ.· *κατά στίβον*, επί τα ίχνη, στα βήματα, σε Ηρόδ.· *στίβοι φιλόνορες*, ίχνη αυτής που είχε πλαγιάσει στο κρεβάτι με άντρα, σε Αισχύλ. **III**. βάδισμα, πορεία, σε Σοφ.

στιγεύς, -έως, ό (στίζω), αυτός που δημιουργεί σχήματα, δερματοστιξίες χρησιμοποιώντας βελόνα ή εργαλείο με οξεία απόληξη, αυτός που φιλοτεχνεί τατουάζ, σε Ηρόδ.

στίγμα, -ατος, τό (στίζω), σημάδι που δημιουργείται από πυρακτωμένη βελόνα ή εργαλείο με οξεία απόληξη, τατουάζ, σημάδεμα, σε Ηρόδ., Κ.Δ.

στιγμαῖτηφορέω, μέλ. -*ήσω*, φέρω σημάδια από πυρακτωμένη βελόνα ή εργαλείο με οξεία απόληξη, έχω τατουάζ, σε Λουκ.

στιγμαῖτη-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που φέρει στίγματα από πυρακτωμένη βελόνα ή άλλο όργανο με οξεία απόληξη, διάστικτος.

στιγμαῖτίας, -ου, Ιων. -*ίης, -εω, ό*, αυτός που φέρει στίγματα από βελόνα, στιγματισμένος (σημαδεμένος), ώστε να αναγνωρίζεται· *κακοποιός, φυγάδας σκλάβος που έχει σημαδευτεί, ώστε να αναγνωρίζεται και να τιμωρείται*, σε Ξεν. κ.λπ.

στιγμή, ή (στίζω), = *στίγμα*, σημάδι από πυρακτωμένη βελόνα, στίγμα, σε Αριστ.· *μεταφ.*, αιχμή, άκρο, σημείο αιχμής, σε Δημ.· *έν στιγμῇ χρόνου*, σε μια στιγμή, σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, σε Κ.Δ.

στίζω, μέλ. *στίζω*, αόρ. *ά' ἔστιζα* — Παθ., παρακ. *ἔστιγμα* (√*ΣΤΙΓ*, πρβλ. **ἔ-στιγ-μαι, στιγ-μή** κ.λπ.)· **1**. σημαδεύω με αιχμηρό όργανο, με εργαλείο που έχει οξεία απόληξη, δημιουργώ σχήματα ή εικόνες στο σώμα με πυρακτωμένη βελόνα, κάνω τατουάζ, σε Ηρόδ., Ξεν. **2**. στιγματίζω, σημαδεύω κάποιον ώστε να φέρει σημάδι ως ένδειξη κατασχύνης, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· *ἔστιζον στίγματα βασιλήια*, τους σημαδεύαν με τα βασιλικά χαρακτηριστικά στίγματα, διακριτικά σημάδια, σε Ηρόδ.· *ιδίως λέγεται για φυγάδες, δούλους ή κακοποιούς, δραπέτης ἔστιγμένος*, σε Αριστοφ. **3**. με διπλή αιτ., *στίγματα στίζειν τινά*, σημαδεύω, στιγματίζω κάποιον με ένα χαρακτηριστικό σημάδι, σε Ηρόδ. **4**. *μεταφ.*, *βακτηρία στίζω*, κάνω κάποιον μαύρο στο ξύλο, σε Αριστοφ. **5**. σημειώνω στο κείμενο τελεία στιγμή, *βάζω τελεία*, Λατ. *interpungere*, σε Ανθ.

στικτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *στίζω*, στιγματισμένος, αυτός που φέρει στίγματα, σημάδια από πυρακτωμένο αιχμηρό άκρο, σε Ανθ.· γενικά, κατάστικτος, ποικιλόχρωμος, σε Σοφ., Ευρ.· *στικτά ὄμματα*, λέγεται για τα εκατό μάτια του Άργου, σε Ευρ.

στίλβω, κυρίως σε ενεστ. και παρατ., λάμπω, γυαλίζω, απαστρέπτω, ακτινοβολώ, σε Όμηρ., Ευρ.· με σύστ. αιτ., *στίλβω άστραπάς*, εξακοντίζω αστραπές, αστράφτω, σε Ευρ.· *μεταφ.*, λάμπω, είμαι λαμπρός, ανοιχτόχρωμος, αστραφτερός, ακτινοβόλος, στον ίδ.

στίλη[ι], ή, σταγόνα, στάλα, Λατ. stilla· *μεταφ.*, μικρό χρονικό διάστημα, στιγμή, σε Αριστοφ.

στιλπνός, -ή, -όν (στίλβω), αυτός που λάμπει, που αστράφτει, σε Ομήρ. Ιλ.

***στίξ, ή**, μόνο στη γεν. *στιχός*, αιτ. *στίχα* και ονομ. και αιτ. πληθ. *στίχες, στίχας (στείχω)*· οι υπόλοιπες πτώσεις λαμβάνονται από το *στίχος*, σειρά, γραμμή, τάξη, τάγμα στρατιωτών, αράδα· λέγεται ιδίως για στρατιώτες, σε

Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ.· μεταφ., *ἐπέων στίχες*, στίχοι επικών ποιημάτων ή ποιητικοί στίχοι εν γένει, σε Πίνδ.

στιπτός, -ή, -όν (στείβω), αυτός που έχει πατηθεί, πατημένος, αυτός που έχει συνθλιβεί, Λατ. *stipatus*, σε Σοφ.· *στιπτοὶ γέροντες*, τραχείς, πείσμονες, σκληροτράχηλοι ηλικιωμένοι άντρες, σε Αριστοφ.

στῖφος, εος, τό (στείβω), συμπτυγμένο ή συμπαγές στρατιωτικό σώμα· ένα στρατιωτικό σώμα ανδρών σε πυκνή παράταξη, φάλαγγα, μάζα, συγκέντρωση, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· *νεῶν στῖφος*, πυκνή, συντεταγμένη παράταξη πλοίων, σε Αισχύλ.

στιφρός, -ά, -όν, όπως το *στιβᾶρός*, σκληρός, στερεός, συμπαγής, σε Ξεν.

στιχ-αοιδος, ό, αυτός που τραγουδάει στίχους, που απαγγέλλει συνοδεία μουσικής, ποιητής, αοιδός, σε Ανθ.

στιχάομαι, αποθ., Επικ. γ' πληθ. παρατ. *ἐστιχόωντο* (**στίξ*)· βαδίζω σε γραμμή ή σε σειρά, λέγεται ιδίως για στρατιώτες, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για παρατεταγμένα πλοία, στο ίδ.· ομοίως χρησιμοποιείται για τους βοσκούς με τα κοπάδια τους, στο ίδ.· μεταγεν., Επικ. γ' πληθ. *στιχόωσι*, με την ίδια σημασία, σε Μόσχ.

στίχες, στίχας, ονομ. και αιτ. πληθ. του **στίξ*.

στίχεν, απαρ. αορ. β' του *στείχω*.

στίχινος, -η, -ον (στίχος), αυτός που αποτελείται από γραμμές ή στίχους· *στίχινος θάνατος*, λέγεται για κάποιον που δια των στίχων, σύμφωνα δηλ. με την υπόθεση του ποιήματος, οδηγείται στον θάνατο, σε Ανθ.

στίχος[ι], ό (στείχω), I. παράταξη ή φάλαγγα στρατιωτών, σε Ξεν. **II.** αράδα ποιήματος, στίχος, σε Αριστοφ.

στλεγγίς, -ίδος, ή, I. όργανο απόξεσης, ξυστρί, που χρησιμοποιείτο για να απομακρύνει από το δέρμα λάδι και σκόνη (*γλοιός*) μετά το λουτρό ή την άσκηση στην παλαιστρα, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** είδος τιάρας διακοσμημένης με μέταλλο, σε Ξεν. (αμφίβ. προέλ.).

στοά ή στοιά, -ας, ή, I. στεγασμένος τόπος όπου τη στέγη βαστάζουν κίονες, Ιταλ. *riazza*, χωριστό οικοδόμημα που αποτελούσε μέρος ναού, Λατ. *porticus*, σε Ηρόδ., Ξεν. **II.** στην Αθήνα, το όνομα αυτό δινόταν σε διάφορα δημόσια κτίρια· **1.** αποθήκη, μαγαζί, αποθήκη σιτηρών, σε Αριστοφ. **2.** ή *βασιλείος* ή *ή τοῦ βασιλέως στοά*, δικαστήριο όπου έδρευε ο *ἄρχων βασιλεύς*, στον ίδ., σε Πλάτ. **3.** Ποικίλη (ζωγραφισμένη) Στοά, όπου δίδασκε ο Ζήνων ο Κιτιεύς, με αποτέλεσμα οι οπαδοί της φιλοσοφικής σχολής του να ονομαστούν *οί έκ τῆς στοᾶς* ή *Στωϊκοί*, σε Λουκ. **III.** υπόστεγο ή παράπηγμα για την προστασία των πολιορκουμένων, σε Πολύβ.

στοιβάζω, μέλ. -σω, συσσωρεύω, επισωρεύω, συμπυκνώνω, συσκευάζω, σε Λουκ.

στοιβή, ή (στείβω), θαμνώδες φυτό που χρησίμευε στο παραγέμισμα ή στην κατασκευή σαρώθρων· και μεταφ., «γέμισμα», «παραγέμισμα», παραπλήρωμα, επιφώνημα, φλυαρία, μακρηγορία, σε Αριστοφ.

Στοιικός, -ή, -όν, ποιητ. αντί *Στωϊκός*, σε Ανθ.

στοιχάς, -άδος, ή (στοίχος), αυτός που κείται κατά στίχους, κατά σειρές· *αἰΣτοιχάδες* (ενν. *νήσοι*), συστάδα νησιών κοντά στη Μασσαλία, που τώρα ονομάζονται *les Isles d' Hières*, σε Στράβ.

στοιχείον, τό (στοίχος), κανονικά, ένα από αυτά που αποτελούν σειρά· απ' όπου, **I.** στο ηλιακό ρολόι, η σκιά του γνώμονα που προχωρούσε από ώρα σε ώρα, σε Αριστοφ. **II. 1.** γενικά, μέρος μιας σειράς, στοιχειώδες φώνημα της γλώσσας, ήχος, φθόγγος, γράμμα, σε Πλάτ.· *κατά στοιχείον*, κατά τη σειρά

των γραμμάτων του αλφαβήτου, αλφαβητικά, σε Ανθ. **2.** στον πληθ., στοιχειώδη μέρη, τμήματα, σε Πλάτ. κ.λπ. **3.** στοιχεία της γνώσης και των επιστημών, βάσεις, πρώτες γνώσεις, *ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν στοιχείων*, σε Ξεν. **στοιχέω**, μέλ. *-ήσω (στοῖχος)*· **I.** βαδίζω σε γραμμή, σε σειρά ή παράταξη· βαδίζω σε παράταξη μάχης, σε Ξεν. **II.** με dot., βρίσκομαι στη γραμμή με, συμπορεύομαι, υποτάσσομαι σε αρχή ή κανόνα, σε Κ.Δ.

στοιχ-ηγορέω, μέλ. *-ήσω*, μιλά με λογική τάξη, με ειρμό, σε Αισχύλ.

στοιχίζω, μέλ. *-σω*, **I.** θέτω σε σειρά, αραδιάζω, ιδίως λέγεται, για σειρά πασσάλων με βρόχια, όπου εγκλωβιζόταν το θήραμα, σε Ξεν. **II.** κατατάσσω ή διευθετώ κατά σύστημα, με σύστημα, συστηματικά, σε Αισχύλ.

στοῖχος, ὁ (στεῖχος), **I.** σειρά, αράδα· *στοῖχοι τῶν ἀναβαθμῶν*, λέγεται για τη σειρά βαθμίδων, για την κλίμακα, σε Ηρόδ.· *κατὰ στοῖχον*, σε σειρά, κατά σειρά, σε Θουκ.· λέγεται για πλοία, παράταξη των πλοίων σε στήλες, *ἐν στοίχοις τρισί*, σε Αισχύλ.· επίσης λέγεται για στρατιώτες, γραμμή, παράταξη, σε Θουκ. **II.** σειρά πασσάλων όπου προσδένονταν τα κυνηγετικά δίχτυα, σε Ξεν.

στολιάς, -άδος, ἡ (στόλος), στρατιά, παράταξη στρατιωτών ή ο εξοπλισμός τους, σε Ευρ.

στολή, ἡ (στέλλω), **I.** παρασκευή, εφόδια, οπλισμός, εξοπλισμός στρατού, σε Αισχύλ. **II. 1.** στολισμός, ενδυμασία, ένδυμα, εσθήτα, σε Ηρόδ., Τραγ. **2.** ένδυμα, φόρεμα, μανδύας, εσθήτα, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· *στολή θηρός*, λέγεται για τη λεοντή που φορούσε ο Ηρακλής, σε Ευρ.

στολιδύομαι, Μέσ., φορώ ρούχο, ένδυμα, ντύνομαι, στολίζομαι, με αιτ., σε Ευρ.

στολιδωτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *στολιδύομαι*· *στολιδωτός χιτών*, μακρύς χιτώνας που κρέμεται σχηματίζοντας πολλές πτυχώσεις, σε Ξεν.

στολίζω, μέλ. *-ίσω (στολίζ)*· **1.** προετοιμάζω, παρασκευάζω, εξοπλίζω· *στολίσας νηὸς πτερά*, έχοντας μαζέψει τα πανιά του πλοίου, σε Ησίοδ. **2.** εφοδιάζω, ντύνω, στολίζω — Παθ., *ἐστολισμένος δορί*, οπλισμένος με δόρυ, σε Ευρ. **3.** μεταφ., κοσμώ, διακοσμώ, στολίζω, σε Ανθ.

στόλιον, τό, υποκορ. του *στολή* II, ελαφρύ και πενιχρό ένδυμα, σε Ανθ.

στολίζ, -ίδος, ἡ, = *στολή* II, **I. 1.** ένδυμα, φόρεμα, εσθήτα, σε Ευρ. κ.λπ.· *νεβρῶν στολίδες*, δηλ. δέρματα από νεαρά ελαφάκια που τα φορούσαν ως ένδύματα, στον ίδ. **2.** *νηῶν στολίδες*, πανιά των πλοίων, σε Ανθ. **II.** στον πληθ., πτυχές ενδύματος, σε Ευρ.

στόλισμα, -ατος, τό (στολίζω), ένδυμα, χλαίνη, σε Ευρ.

στολμός, ὁ, = *στολή* II, σε Αισχύλ., Ευρ.

στόλος, ὁ (στέλλω), **I. 1.** εφοδιασμός, εξοπλισμός για πολεμικούς σκοπούς, εκστρατεία από ξηρά ή θάλασσα, σε Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ.· *τέθριπποβάμων στόλος*, εφοδιοπομπή με τέθριππο, με τέσσερις ίππους, σε Ευρ. **2.** γενικά, οδοιπορία ή ταξίδι, σε Σοφ. κ.λπ.· *ιδίῳ στόλῳ*, ταξιδεύοντας με δική μου πρωτοβουλία, αντίθ. προς το *δημοσίῳ* ή *κοινῷ στόλῳ*, (εκπροσωπώντας την πόλη), σε Ηρόδ., Θουκ. **3.** σκοπός ή αιτία ενός ταξιδιού, αποστολή, θέλημα, υπηρεσία που έχει ανατεθεί σε κάποιον, σε Σοφ., Αριστοφ. **4.** οπλισμός, εξοπλισμός, στρατιά ή θαλάσσια δύναμη, στόλος, σε Αττ.· *οὐ πολλῶν στόλῳ*, δηλ. με ένα μόνον πλοίο, σε Σοφ.· *πρόπας στόλος*, ὅλος ο λαός, στον ίδ. **5.** *παγκρατίου στόλος*, περίφρ. αντί *παγκράτιον*, σε Πίνδ. **II.** *ἔμβολον*, ἔμβολο πλοίου, στον ίδ., σε Αισχύλ.

στόμα, Δωρ. **στύμα, -ατος, τό, I. 1.** στόμα, στοματική κοιλότητα, Λατ. os, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** στόμα ως ὄργανο της ομιλίας, *δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ*

στόματ', σε Ομήρ. *Ιλ.*· *στόμα τὸ δῖον*, το στόμα του Δία, σε *Αισχύλ.*· *Μοισᾶν στόμα*, στόμα, στόμιο του μουσικού οργάνου των Μουσών, σε *Θεόκρ.*· με προθέσεις· *ἀνὰ στόμα ἔχειν*, έχω πάντοτε στο στόμα μου, το έχω πάντοτε πρόχειρο να το πω, σε *Ευρ.*· *ἀπὸ στόματος*, ἀπὸ το στόμα, δηλ. ἀπὸ μνήμης, ἀπὸ στήθους, σε *Ξεν.* κ.λπ.· *διὰ στόμα*, ἦταν σε ὅλων τα στόματα, σε *Αισχύλ.*· *πᾶσι διὰ στόματος*, εἶναι ἡ κοινὴ ομιλία, σε *Θεόκρ.*· *ἔξ ἑνὸς στόματος*, με μια φωνή, σε *Αριστοφ.*· *κατὰ στόμα*, πρόσωπο με πρόσωπο, σε *Ηρόδ.*, *Αττ.* **II.** **1.** *στόμα ποταμοῦ*, στόμα, εκβολές, ὄχθες ποταμοῦ, *Λατ.* ostia, σε *Όμηρ.* κ.λπ.· ομοίως, *ἡῖνος στόμα μακρόν*, εκτεταμένο στόμιο, εἰσοδος παραλίας, σε *Όμηρ.* *Ιλ.*· *στόμα τοῦ Πόντου*, *Λατ.* fauces Ponti, σε *Ηρόδ.*· ἐπίσης, *χάσμα ἢ ρωγμὴ στην επιφάνεια της γῆς*, ἀπ' ὅπου ἀναβλύζει ἕνα ρυάκι, στον ἰδ.· *τὸ ἄνω*, *τὸ κάτω στόμα τοῦ ὀρύγματος*, ἀνοίγμα ἢ εὐρος μιας διόδου ἢ ἐνὸς ὀρύγματος στην κορυφή, στις παρυφές, στον ἰδ. **2.** ἀνοίγμα, κάθε ἐξοδος ἢ εἰσοδος, σε *Όμηρ.* *Οδ.*, *Ξεν.* **III.** ἐμπρόσθιο μέρος, πρόσοψη, πρόσωπο, μέτωπο· **1.** λέγεται για ὄπλα, ἀιχμή, σε *Όμηρ.* *Ιλ.*· ἀκμή, κόψη ξίφους, σε *Κ.Δ.*· ἐπίσης, ὅπως το *Λατ.* acies, μέτωπο, πολεμικὸ μέτωπο, πρώτη γραμμὴ μάχης, *στόμαπολέμοιο*, *ύσμίνης*, σε *Όμηρ.* *Ιλ.*· ομοίως και μόνο του, σε *Ξεν.* **2.** γενικά, *ἄκρον στόμα πύργων*, κορυφὴ πύργων, σε *Ευρ.*· *τὸ στόμα τοῦ βίου*, το ἀκρότατο ὄριο της ζωῆς, σε *Ξεν.*

στομαῖ-λίμνη, ἢ, λίμνη που ἔχει ἀλμυρὸ νερό καθὼς τα ὕδατά της συγκαοινωνοῦν με τα θαλάσσια, κόλπος, σε *Στράβ.*· ομοίως **στομάλιμνον**, τό, σε *Θεόκρ.*

στόμ-αργος, -ον, αὐτὸς που μιλάει συνεχῶς, μεγαλόφωνος πολυλογάς, φλύαρος, ἀδολέσχης, σε *Αισχύλ.*, *Σοφ.*· *στόμαρχος γλωσσαλγία*, κουραστικὴ, ἀνιαρὴ πολυλογία, σε *Ευρ.*

στομαῖτ-ουργός, -όν (*ἔργω), γλωσσοπλάστης, αὐτὸς που δημιουργεῖ νέες λέξεις, σε *Αριστοφ.*

στόμαχος, ὁ (στόμα), κυρίως στόμα, ἀνοίγμα· ἀπ' ὅπου· **1.** λαϊμός, φάρυγγας, σε *Όμηρ.* *Ιλ.* **2.** στα μεταγεν. ἐλλ., στόμιο στομάχου, οισοφάγος, στομάχι.

στόμιον, τό, υποκορ. του *στόμα*· **I.** στόμιο, δηλ. ἀνοίγμα σπηλαίου, σε *Σοφ.*· σπηλιά, θόλος, σε *Αισχύλ.*· θήκη μοχλοῦ, υποδοχὴ σύρτη, σε *Ανθ.* **II.** σιδερένιο τμήμα ἀπὸ χαλινάρι που μπαίνει στο στόμα, χαλινάρι, σε *Ηρόδ.*, *Τραγ.*· μεταφ., *στόμιον Τροίας*, «χαλινάρι» της Τροίας, το βασανιστήριο της Τροίας, δηλ. ο στρατὸς των Ἑλλήνων, σε *Αισχύλ.*

στομόω, μέλ. -άσω (*στόμα*)· **I.** κλείνω το στόμα κάποιου, τον ἐμποδίζω να φωνάζει, φιμώνω, σε *Ηρόδ.* **II.** = (*στόμα* II), εφοδιάζω με ἀιχμή· μεταφ., ἀτσαλώνω, σκληραίνω τον σίδηρο ὥστε να μπορεῖ να ἀκονιστεῖ και να ἀποκτήσει ἀιχμή, προετοιμάζω κάποιον ἢ κάτι για οποιαδήποτε πράξη ἢ χρῆση, δυναμώνω, ἐνισχύω, ἰσχυροποιῶ, σε *Αριστοφ.* — *Παθ.*, σε *Πλούτ.* **III.** περιτειχίζω, περιφράζω, οχυρώνω, στον ἰδ. — *Παθ.*, (*δράκαινα*) *ἐχίδναις ἔστομωμένη*, σε *Ευρ.*

στομφάζω, μέλ. -άσω (*στόμφος*), φωνασκῶ, κομπορρημονῶ, καυχίεμαι, σε *Αριστοφ.*

στόμφαξ, -ἄκος, ὁ, ἢ (στόμφος), φωνακλάς, καυχησιάρης, κομπορρημων, σε *Αριστοφ.*

στόμφος, ὁ (στόμα), φωνασκία, μεγαλαυχία, καυχησιολογία,

στόμωμα, -ατος, τό (*στομόω*), στόμιο, εἰσοδος, σε *Αισχύλ.*

στόμωσις, -εως, ἢ, σκληρυνση σιδήρου, ὥστε με το ἀκόνισμα να ἀποκτήσει ἀιχηρὴ κόψη, μεταβολὴ του σιδήρου σε χάλυβα· μεταφ., *πολλὴν στόμωσιν ἔχειν*, έχω κοφτερὴ γλώσσα, σε *Σοφ.*

στονᾶχέω, Δωρ. γ' πληθ. -εἴντι· μέλ. -ήσω, αόρ. α' ἐστονάχησα, όπως το στενάχω· **I.** αναστενάζω, γογγύζω, βογκώ, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. **II.** μτβ., στενάζω, γογγύζω για ή εξαιτίας κάποιου πράγματος, τινά, σε Σοφ., Μόσχ. **στονᾶχή, ή (στενάχω)**, στεναγμός, θρήνος, αναστεναγμός, σε Ομηρ., Ευρ. στον πληθ., στεναγμοί, θρήνοι, οδυρμοί, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

στονόεις, -εσσα, -εν (στόνος), **1.** αυτός που προκαλεί γογγυσμούς ή στεναγμούς, λυπηρός, σε Ομηρ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** γενικά, θλιμμένος, λυπημένος, εξαθλιωμένος, σε Ομηρ., Σοφ.· ουδ. ως επίρρ., σε Αισχύλ.

στόνος, ό (στένω), στεναγμός, γογγυσμός, θρήνος, βογκητό, σε Ομηρ.· λέγεται για τη θάλασσα, σε Σοφ.

στόνυξ, -ῦχος, ό, κάθε αιχμηρό άκρο, όπως αυτό του βράχου, κόψη, σε Ευρ.· σουγιάς, σουβλί, σε Ανθ. (άγν. προέλ.).

στοργή, ή (στέργω), αγάπη, στοργή, αφοσίωση, λέγεται ιδίως για την αγάπη μεταξύ γονέων και παιδιών, σε Αντιφών.

στορέννυμι, συντετμ. **στόρνυμι**, προστ. *στόρνυ*· με μετάθεση, *στρώννυμι*, παρατ. *έστρώννυον*, μέλ. *στορέσω*, Αττ. *στορῶ*, επίσης *στρώσω*· αόρ.

έστόρεσα, Επικ. *στόρεσα*, επίσης *έστρωσα*· υπερσ. *έστρώκειν* — Μέσ., αόρ. α' *έστορεσάμην*, Επικ. *στ-*, επίσης *έστρωσάμην*· — Παθ., παρακ. *έστρωμαι*, γ' ενικ. υπερσ. *έστρωτο* (√ΣΤΟΡ)· **I. 1. α)** απλώνω, στρώνω τα σκεπάσματα στο κρεβάτι, *λέχος στορέσαι*, Λατ. lectum sternere, στρώνω το κρεβάτι, σε Ομήρ. Ιλ.· *κλίνην έστρωσαν*, σε Ηρόδ.· απόλ., στρώνω το κρεβάτι, *χαμάδις στορέσας*, σε Ομήρ. Οδ. **β)** γενικά, απλώνω, διασπείρω, διαχέω, *άνθρακιήν στορέννυμι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *στιβάδας*, σε Κ.Δ. **2. α)** απλώνω ομοιόμορφα, εξομαλύνω, *πόντον στορέννυμι*, Λατ. sternere aequo, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., καταπραύνω, κατευνάζω, *στορέσας όργήν*, σε Αισχύλ. **β)** φέρνω στο έδαφος, ξαπλώνω, καταρρίπτω ένα δέντρο, σε Ανθ.· μεταφ., *λήμα στορέννυμι*, σε Ευρ.· *φρόνημα*, σε Θουκ. **3. όδόν στορέννυμι**, στρώνω με πλάκες έναν δρόμο, Λατ. viam sternere — Παθ., *έστρωμένη όδός*, σε Ηρόδ. **II.** διασπείρω ή στρώνω με κάτι, *μυρσίνησι τήν όδόν*, στον ιδ. — Παθ., λέγεται για δωμάτιο, είμαι στρωμένος, έχω στρώματα, έπιπλα, είμαι εξολοκλήρου ή πλήρως επιπλωμένος, σε Κ.Δ.· πρβλ. **στρώμα**.

στόρθυξ, -υγος, ό ή ή, αιχμή, άκρο από το κέρατο ενός ελαφιού, σε Ανθ. **στόρνυμι**, = *στορέννυμι*, βλ. αυτ.

στοχάζομαι, μέλ. -άσομαι, αόρ. α' *έστοχασάμην*, παρακ. *έστόχασμαι (στόχος)*· **I. 1.** σκοπεύω ή στοχεύω κάτι, με γεν., *τοῦ σκοποῦ*, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** μεταφ., θέτω ως στόχο, έχω ως σκοπό, καταβάλλω προσπάθειες για κάτι, στον ιδ.· *στοχάζομαι φίλων κριτῶν*, καταγίνομαι στο να έχω φιλικώς κείμενα προς εμένα πρόσωπα ως κριτές, σε Ξεν. **II.** προσπαθώ να βρω, να εξιχνιάσω, να μαντέψω κάτι, αναζητώ, με γεν., σε Ισοκρ.· απόλ., διατυπώνω υποθέσεις, εικοτολογώ, σε Σοφ., Ξεν.

στόχασμα, -ατος, τό, το αντικείμενο όπου μεταβαίνει η ενέργεια της στόχευσης, ακόντιο, σε Ευρ.

στοχαστέον, ρημ. επίθ. του *στοχάζομαι*, αυτό που πρέπει κάποιος να στοχεύει, *τοῦ μέσου*, σε Αριστ.

στοχαστικός, -ή, -όν, **1.** αυτός που είναι επιδέξιος σκοπευτής, ικανός να βρει τον στόχο, με γεν., σε Αριστ. **2.** ικανός να εικάζει, νοήμων, σε Πλάτ.· επίρρ., *στοχαστικῶς έχειν*, είμαι ευφυής, νοήμων, σε Αριστ.

στόχος, ό, σκοπός, στόχος, «σημάδι», σε Ευρ.

στραγγαλίζω, μέλ. -σω (*στράγξ*), *στραγγαλίζω*, *απαγχονίζω*, πνίγω, καρυδώνω, σε Στράβ.

στραγγεύομαι, Μέσ. (*στράγγξ*), συμπιέζομαι, συστρέφομαι· μεταφ., αργώ, αργοπορώ, σε Αριστοφ.

στραγγ-ουρία (*στράγγξ*, *οὐρέω*), κατακράτηση, επίσχεση ούρων, δυσουρία, σε Αριστοφ.

στράγγξ, ἦ, γεν. *στραγγός*, αυτό που λαμβάνουμε από την πίεση, σταγόνα, σε Ανθ.

στράπτω, μέλ. -*ψω*, = *ἀστράπτω*, αστράφτω, λάμπω, ακτινοβολώ, σε Σοφ.

στράτ-άρχης, -ου, ὁ, αξίωμα στρατηγού, στρατιωτικός ηγέτης, αρχηγός στρατεύματος, αρχιστράτηγος, σε Ηρόδ.

στράτ-αρχος, ὁ, = *στρατάρχης*, σε Πίνδ.

***στρᾶτάω**, ως ενεστ. του Επικ. γ' πληθ. παρατ. *ἐστρατόωντο*, ήταν στρατοπεδευμένοι, σε Ομήρ. Ιλ.

στρᾶτεία, Ιων. -*ήή*, ἡ (*στρατεύω*), **1.** εκστρατεία, πολεμική καμπάνια, εξόρμηση, *στρατήην* ἢ -*εῖαν ποιεῖσθαι*, σε Ηρόδ., Θουκ.· *ἀπό στρατείας*, επιστρέφοντας από τον πόλεμο, αφού έχει υπηρετήσει τη θητεία του, σε Αισχύλ.· *κατὰ τὴν Σιτάλκο στρατείαν*, κατά τους χρόνους της εκστρατείας του, σε Θουκ.· *ἐπὶ στρατείας* ἢ *ἐν στρατεία εἶναι*, βρίσκεται σε εκστρατεία, σε Πλάτ., Ξεν.· πληθ., στρατιωτική υπηρεσία, πόλεμος, σε Πλάτ. **2.** *στρατεία ἢ ἐν τοῖς μέρεσιν*, εκστρατεία για κάποια ειδική υπηρεσία, για την εξάσκηση νέων στρατιωτών που έχουν υπηρετήσει ἤδη ως *περίπολοι*, σε Αισχίν.

στράτευμα, -ατος, τό (*στρᾶτεύω*)· **I.** εκστρατεία, πολεμική καμπάνια, εξόρμηση, σε Ηρόδ., Αττ. **II. 1.** ἔνοπλη στρατιά, στράτευμα, σε Ηρόδ., Αττ.· επίσης, εξοπλισμός ναυτικού, σε Σοφ., Θουκ. **2.** = *στρατός* 2, πλήθος, λαός, σε Ευρ.

στρᾶτεύσιμος, -ον, κατάλληλος, ικανός για στρατιωτική υπηρεσία, στρατεύσιμος, σε Ξεν.

στράτευσις, ἡ (*στρατεύω*), εκστρατεία, σε Ηρόδ.

στρατευτέον, ρημ. επιθ. του *στρατεύω*, πρέπει κάποιος να εκστρατεύσει, να κηρύξει πόλεμο, σε Ξεν.

στρᾶτεύω, μέλ. -*σω* (*στρατός*)· **I.** υπηρετώ στον πόλεμο, υπηρετώ ως στρατιώτης, υπηρετώ τη στρατιωτική μου θητεία, εκστρατεύω, πορεύομαι εναντίον κάποιου, εξορμώ, σε Ηρόδ., Αττ.· με σύστ. αιτ., *στρατεύω στρατείαν*, σε Ευρ. **II. 1.** αποθ., *στρατεύομαι*, μέλ. -*εύσομαι*· αόρ. *ἀ' ἐστρατευσάμην* και *ἐστρατεύθην*· παρακ. *ἐστράτευμαι*· υπηρετώ ως στρατιώτης, εκστρατεύω, Λατ. *militari*, σε Ηρόδ.· *ἐστρατευμένος*, έχοντας υπηρετήσει τη στρατιωτική μου θητεία, σε Αριστοφ. **2.** οδηγώ ένα στράτευμα, πορεύομαι, βαδίζω εναντίον κάποιου, σε Ηρόδ.

στρᾶτηγέω, μέλ. -*ήσω* (*στρατηγός*)· **1.** είμαι στρατηγός, φέρω το αξίωμα του στρατηγού, σε Ηρόδ., Αττ.· με γεν., είμαι αρχηγός του στρατεύματος, σε Ηρόδ., Αττ.· διευθύνω, οδηγώ το στράτευμα ως στρατηγός, διοικώ στρατό, με δοτ. *ἐστρατήγησε Λακεδαιμονίοισι*, σε Ηρόδ.· με σύστ. αντ., *στρατηγέω πόλεμον*, διευθύνω τον πόλεμο, σε Δημ.· με ουδ. επιθ., ενεργώ ως στρατηγός, *τοῦτο*, σε Ξεν.· *πάντα*, σε Δημ. — Παθ., καθοδηγούμαι, σε Πλάτ., Δημ. **2.** μεταφ. *ποῦ σὺ στρατηγεῖς τοῦδε;* πώς ισχυρίζεσαι ότι καθοδηγείς, κυβερνάς, έχεις στις διαταγές σου αυτόν τον άνθρωπο; σε Σοφ.

στρᾶτήγημα, -ατος, τό, πράξη στρατηγού, ιδίως πράξη στρατηγικής ευφυΐας, στρατηγικό τέχνασμα, σε Ξεν. κ.λπ.

στρᾶτηγία, Ιων. -*ήη*, ἡ (*στρατηγός*)· **I. 1.** αξίωμα, τιμητική διάκριση ἢ θέση στρατηγού, διοίκηση στρατεύματος, σε Ηρόδ., Αττ.· λέγεται για διοίκηση ναυτικού, σε Ξεν. **2.** το αξίωμα του *στρατηγοῦ* στην αρχαία Αθήνα, είδος

υπουργού του πολέμου, σε Αριστοφ., Πλάτ.· στη Ρώμη, το αξίωμα του Πραιτόρα, σε Πλούτ. **3.** χρονική περίοδος κατά την οποία κάποιος είναι στρατηγός, σε Ξεν. **II.** χαρίσματα ή ικανότητες στρατηγού, στρατηγική ευφυΐα, δεινότητα, ικανότητα, στον ίδ.

στράτηγιόω, εφετ. του *στρατηγέω*, επιθυμώ να καταλάβω το αξίωμα του στρατηγού, είμαι φιλοπόλεμος, επιθυμώ να διεξαγάγω πόλεμο, σε Ξεν., Δημ. **στράτηγικός, -ή, -όν (στρατηγός), I.** αυτός που ανήκει ή αρμόζει σε στρατηγό, σε Πλάτ.· *ή -κή (ενν. τέχνη) = στρατηγία II*, στον ίδ.· ομοίως, *τὰ στρατηγικά*, σε Ξεν. **II. 1.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που έχει ηγετικές ικανότητες, τις ικανότητες να γίνει στρατηγός, αυτός που έχει τη γνώση και την εμπειρία της στρατηγίας, στον ίδ. κ.λπ.· *επίρρ., -κῶς, εὐ καὶ στρατηγικῶς*, σε Αριστοφ. **2.** στη Ρώμη, Πραιτωριανός, σε Στράβ.

στράτηγιον, τό, 1. σκηνή στρατηγού, Λατ. praetorium, σε Σοφ., Δημ. **2.** στην Αθήνα, τόπος όπου συνεδρίαζαν *στρατηγοί*, σε Αισχύλ.

στράτηγίς, -ίδος, θηλ. επίθ., αυτή που ανήκει στο στρατηγό· *πύλαιστρατηγίδες*, εισόδος σκηνής στρατηγού, σε Σοφ.· *ναῦς στρατηγίς*, πλοίο ναυάρχου, ναυαρχίδα, σε Θουκ.· ομοίως, *ή στρατηγίς* μόνον, σε Ηρόδ.· στη Ρώμη, πραιτωριανή κούρτη, Λατ. coors praetoria, σε Πλούτ.

στράτηγός, Δωρ. **στρατᾶγός, ό, I.** αρχηγός ή διοικητής στρατεύματος, στρατηγός, σε Ηρόδ., Αττ.· γενικά, διοικητής, κυβερνήτης, σε Σοφ. **II. 1.** στην Αθήνα, ονομασία δέκα αξιωματούχων που εκλέγονταν ανά έτος προκειμένου να διοικήσουν τον στρατό και το ναυτικό και να ηγηθούν της πολεμικής προετοιμασίας, με επικεφαλής τον πολέμαρχο (*πολέμαρχος*), σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· όταν διακρίνεται από τα *ναύαρχος* και *ίππαρχος*, το *στρατηγός* δηλώνει τον διοικητή του πεζικού, σε Δημ. **2.** ένας από τους ανώτατους άρχοντες διαφόρων ελληνικών πόλεων, σε Ηρόδ., Πολύβ. **3.** *στρατηγός ύπατος* ή *στρατηγός* μόνον, Ρωμαίος Ύπατος, σε Πολύβ.· *στρατός έξαπέλεκτος*, Ρωμαίος Πραιτώρ, στον ίδ.· επίσης, ένα από τα δύο μέλη της ρωμαϊκής διανδρίας (Λατ. duumviri), ανώτατος άρχοντας των ρωμαϊκών αποικιών, σε Κ.Δ. **4.** αξιωματούχος που ήταν επιφορτισμένος με τη φύλαξη του Ναού της Ιερουσαλήμ, στο ίδ.

στρατηΐή, ή, Ιων. αντί *στρατεία*.

στράτηλᾶσία, Ιων. **-ίη, ή, I.** εκστρατεία, πολεμική καμπάνια, εξόρμηση, σε Ηρόδ. **II.** στρατός, στράτευμα, στον ίδ.

στράτηλᾶτέω, μέλ. *-ήσω, I.* οδηγώ το στράτευμα στο πεδίο της μάχης, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **II.** με γεν., είμαι διοικητής, διοικώ, εξουσιάζω, σε Ευρ.· με δοτ., στον ίδ.

στράτ-ηλάτης[ᾶ], -ου, ό (έλαύνω), αυτός που οδηγεί το στράτευμα, στρατηγός, διοικητής, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· λέγεται για ναύαρχο, *στρατηλάτης νεῶν*, σε Αισχύλ.

στράτια, Ιων. **-τή, ή, = στρατός, I. 1.** στράτευμα, στρατιά, σε Αισχύλ., Θουκ. κ.λπ.· *απόλ.*, η κατά ξηράν στρατιωτική δύναμη, αντίθ. προς το ναυτικό, σε Ηρόδ. **2.** γενικά, στρατιωτική δύναμη, λόχος, τάγμα, σε Πίνδ. **II.** = *στρατεία*, εκστρατεία, σε Αριστοφ., Θουκ.

στράτι-αρχος, ό, = *στράταρχος*, σε Ξεν.

στράτιος[ᾶ], -α, -ον (στρατός), πολεμικός, πολεμοχαρής, φιλοπόλεμος, στρατιωτικός, σε Ηρόδ.

στράτιότης, -ου, ό (στρατιά), πολίτης που έχει υποχρέωση να υπηρετήσει τη στρατιωτική του θητεία· γενικά, στρατιώτης, οπλίτης, πολεμιστής, σε Ηρόδ., Αττ.· περιληπτικά, *ό στρατιώτης*, στράτευμα, στρατός, σε Θουκ.

στρατιωτικός, -ή, -όν, I. 1. αυτός που ανήκει ή αρμόζει σε στρατιώτες, σε Ξεν. κ.λπ.· *τὸ στρατιωτικόν* (ενν. *ἀργύριον*), μισθός στρατιωτών, σε Δημ.· αλλά, *τὸ στρατιωτικόν* (ενν. *πλήθος*), στρατιώτες, στράτευμα, σε Θουκ.· *τὰ στρατιωτικά* (ενν. *πράγματα*), στρατιωτικές υποθέσεις, σε Ξεν. **2.** κατάλληλος για στρατιώτη, στρατιωτικός· *στρατιωτικὴ ἡλικία*, κατάλληλη ηλικία για στράτευση, ηλικία στρατεύσιμου νέου, στον ίδ. **3.** πολεμικός, φιλοπόλεμος, πολεμοχαρής, *γένη*, σε Αριστ. **II.** επίρρ., με τον τρόπο του στρατιώτη, όπως ο στρατιώτης, με πειθαρχία, σε Ισοκρ.· λέγεται για πλοία, *στρατιωτικότερον παρεσκευασμένοι*, εξοπλισμένα μάλλον για τη μεταφορά στρατιωτών παρά για ναυμαχία, σε Θουκ.

στρατιῶτις, -ιδος, θηλ. του *στρατιώτης*. **1.** ως επίθ. *στρατιῶτις ἀρωγά*, **2.** πολεμική βοήθεια, σε Αισχύλ. **3.** *στρατιῶτις* (ενν. *ναῦς*), πλοίο που μεταφέρει στρατιώτες, οπλιταγωγό, σε Θουκ., Ξεν.

στράτο-λογέω (λέγω), στρατολογώ, εγγράφω στρατιώτες στις στρατολογικές καταστάσεις — Παθ., σε Πλούτ.

στράτό-μαντις, -εως, ὁ, μάντης που ακολουθεί το στράτευμα και προφητεύει την έκβαση της μάχης, σε Αισχύλ.

στράτοπεδ-άρχης, -ου, ὁ, στρατιωτικός διοικητής, Λατ. *tribunus legionis*, σε Λουκ.

στράτοπεδεία, ἡ, = *στρατοπέδευσις*, σε Ξεν.

στράτοπέδευσις, ἡ, 1. εγκατάσταση στρατιωτών σε στρατόπεδο, σε Ξεν. **2.** στρατόπεδο, θέση ενός στρατεύματος, στον ίδ.

στράτοπεδευτικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει σε στρατόπεδο, σε Πολύβ.

στράτοπεδεύω, μέλ. -σω, εγκαθίσταμαι σε στρατόπεδο, κατασκηνώνω στο ύπαιθρο, καταλαμβάνω στρατιωτική θέση, σε Ξεν.· επίσης ως αποθ., *στρατοπεδεύομαι*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· παρακ. *ἐστρατοπεδεῦσθαι*, βρίσκομαι, καταλύω σε στρατόπεδο, σε Ξεν.· λέγεται για στόλο, σταθμεύω, ναυλοχῶ, σε Ηρόδ.

στράτό-πεδον, τό, I. έδαφος επί του οποίου έχουν στρατοπεδεύσει στρατιώτες, στρατιωτική κατασκήνωση, στρατόπεδο, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· απ' όπου, στρατός, στρατοπεδευμένο στράτευμα, σε Ηρόδ., Θουκ. **II. 1.** γενικά, στρατός, στράτευμα, σε Ηρόδ.· επίσης, ναυτική μοίρα, αγκυροβολημένος, στόλος, στον ίδ., Θουκ. **2.** ρωμαϊκή λεγεώνα, σε Πολύβ.

στρατός, ὁ, 1. στρατοπεδευμένο στράτευμα· γενικά, στράτευμα, *ἀνά στρατόν* ή *κατὰ στρατόν*, καθ' όλο το στράτευμα, σε Όμηρ.· Επικ. γεν. **στρατόφι**, σε Όμηρ. Ιλ.· λέγεται για ναυτική στρατιωτική δύναμη, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** στρατιώτες, σύνολο απλών στρατιωτών, οπλιτών, χωρίς τη στρατιωτική ηγεσία, σε Όμηρ.· ομοίως, κοινοί, ανώνυμοι άνθρωποι, πλήθος, λαός, σε Πίνδ., Αισχύλ. **3.** κάθε όμιλος ή σώμα αντρών, σε Πίνδ.

στράτο-φύλαξι[ῦ], -ἄκος, ὁ, στρατιωτικός διοικητής, σε Στράβ.

στράτώ, οδηγώ στον πόλεμο· απαντά μόνο στη μτχ. Παθ. αορ. *α' στρατωθέν* (ενν. *στόμιον*), χαλινάρι που έχει περάσει ο στρατός, στρατιωτική καταστολή, σε Αισχύλ.· βλ. [στρατάω](#).

Στρατωνίδης, -ου, ὁ, κωμικό πατρων., ο Γιος του στρατού, στρατιώτης, σε Αριστοφ.